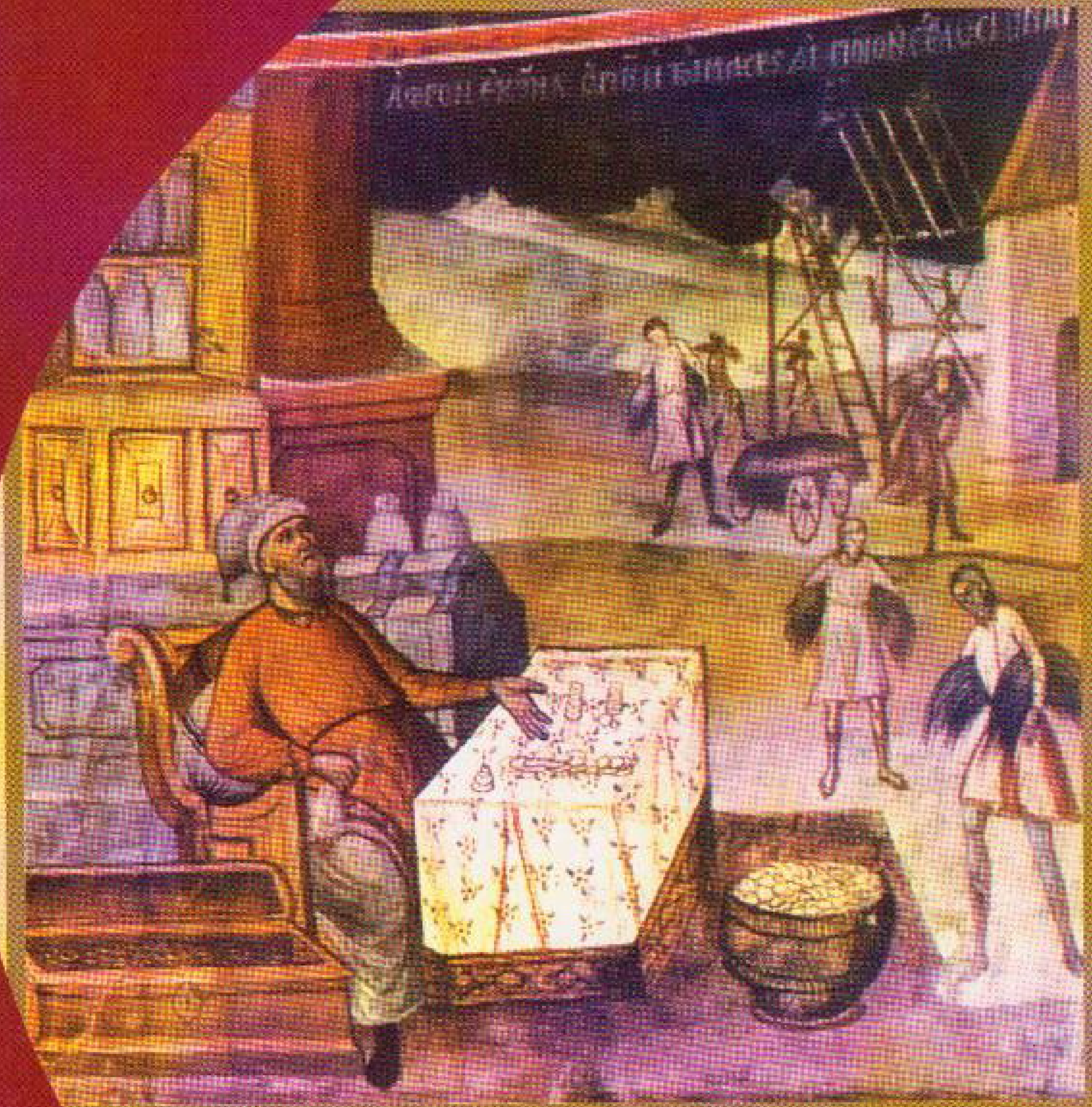
Sf. Ioan Casian

URCUȘ SPRE ÎNVIERE

Patima iubirii de arginți și vindecarea ei prin milostenie

15

Sf. Ioan CASIAN

PATIMA IUBIRII DE ARGINȚI ȘI VINDECAREA EI PRIN MILOSTENIE

TRINITAS

IAŞI, 2003

Textul broșurii este extras din „Sfântul Ioan Casian. Viața și învățătura lui" – antologie tematică alcătuită și explicată de Diac. Mihai Iordăchescu, Editura Trinitas, Iași, 2003.

PATIMA IUBIRII DE ARGINȚI ȘI VINDECAREA EI PRIN MILOSTENIE

A treia patimă împotriva căreia creștinii trebuie să lupte în urcușul spre desăvârșire este iubirea de argint sau arghirofilia. Aceasta este o boală grea a sufletului larg răspândită și generalizată în lumea contemporană. Fiecare dintre noi ne străduim din răsputeri să ne adunăm averi aici, pe pământ, să ducem un trai decent, spunem noi, al cărui standard crește de la o zi la alta. Toți căutăm câștiguri mari pentru a ne putea permite tot mai multe bunuri oferite din belșug de către societatea de consum. Ajungem astfel să trăim pentru a consuma și a poseda și nu pentru a ne mântui. Uităm că suntem fii ai lui Dumnezeu și că vitală pentru noi este relația cu El, încercând să stabilim relații cât mai strânse cu materia și banul. În acest fel, în loc să-L avem pe Hristos ca centru al existenței, așezăm în centrul vieții noastre materia. De aceea, bine observă Sfântul

Ioan Casian că patima arghirofiliei este o formă de idolatrie. Nu-L mai cinstim și adorăm pe Dumnezeu, Care ne-a dat viață, ci venerăm banul, căruia noi i-am dat viață și pe care l-am creat spre a ne sluji și înlesni existența. Însă în loc să-și împlinească menirea, banul a devenit pentru noi un idol și o cauză a multe suferințe. De aceea, patima iubirii de arginți este un obstacol greu de depășit în calea mântuirii noastre și trebuie să o izgonim din suflet, sădind în loc virtutea milosteniei și a simplității.

Sfântul Ioan Casian consideră această patimă deosebit de grea, pentru că ea este „rădăcina tuturor relelor" din care se nasc multe alte vicii. Și aceasta pentru că, în vederea obținerii câștigului râvnit, pătimașul este în stare să facă orice compromis, săvârșind orice păcat și lăsând loc pentru pătrunderea altor patimi în suflet.

Sfântul Ioan susține că această patimă este străină de natura noastră. În opera sa, un element central îl constituie concepția despre cele două stări ale naturii umane. Este vorba de natura originară a omului, adică starea de nepătimire și puritate în care omul a fost zidit de Dumnezeu; și de natura căzută, supusă stricăciunii și morții

ca urmare a păcatului strămoșesc. În urma căderii în păcat („post ruinam"), această stare de stricăciune a devenit, din nefericire, starea „naturală" a omului, iar păcatul, prin reprezentarea sa, devine o a doua natură. În această stare înclinația spre păcat se face resimțită din fragedă vârstă, încât patimile „par să aibă începutul în noi".

Însă patima iubirii de arginți este străină chiar și de această natură căzută, căci vine din afara ei. Dar pe cât de ușor poate fi evitată și respinsă, pe atât de greu este de alungat. Pătrunderea acestui viciu în inima noastră este rezultatul „unei greșite libertăți de voință". Sfântul Ioan demonstrează că nu Dumnezeu este răspunzător de păcatele noastre și de răul pe care-l săvârșim, ci noi înșine și libertatea voinței noastre pe care o folosim greșit, îndreptându-ne spre cele rele. Căci nu este de vină meșterul care face o unealtă de fier dacă cineva o va folosi spre a ucide, ci vinovat este, evident, criminalul.

Așadar, după ce a pătruns în suflet, acest viciu este foarte greu de izgonit din cauza mândriei și a uitării de Dumnezeu a pătimașului, care idolatrizează și adoră banul și materia.

Sfântul Ioan Casian insistă foarte mult pe descrierea modului de manifestare a acestei patimi, lucru nemaiîntâlnit în opera sa. El însuşi motivează această descriere amănunţită prin faptul că fără o prezentare a cauzelor şi a manifestării acestei boli, bolnavilor nu le va putea fi oferită îngrijirea cuvenită, iar cei sănătoşi nu ar şti cum să se păzească de contaminare.

Ca în cazul fiecărei patimi şi virtuţi despre care vorbeşte, Sfântul Ioan ne arată că patima arghirofiliei se înrădăcinează adânc în inimă şi că ea nu va putea fi combătută decât dacă va fi stârpită din suflet. Semnul biruinţei asupra acestui viciu este răceala inimii faţă de orice „para neînsemnată". Căci păcatul nu înseamnă doar săvârşirea faptei rele în mod concret, ci mai ales aceasta îşi are rădăcina în păcatul cu inima şi cu gândul.

Pentru izbăvirea de patima iubirii de arginţi, Sfântul Ioan ne îndeamnă mai întâi să urmăm exemplul sfinţilor, căci aceştia, prin viaţa pe care au dus-o, s-au învrednicit de intrarea în Împărăţia lui Dumnezeu. Imitându-i pe aceştia, „să ne rupem de această lume", adică să ne înstrăinăm de obiceiul şi mentalitatea lumii contemporane, care

aşază banul şi materia pe primul loc. Să nu ne facem părtaşi freamătului lumii, pentru a nu ne slăbi puterile sufletului şi pentru a nu cădea în mrejele altor patimi.

Doctoria acestei boli cumplite este, spune Sfântul Ioan, sărăcia, însă nu în înţelesul pe care îl are ea astăzi. Pentru acest mare teolog, sărăcia are un dublu sens. Astfel, pentru monahi, ea înseamnă votul sărăciei, depus la intrarea în monahism, adică renunţarea de bunăvoie la toate bogăţiile avute în lume şi la cele pe care le-ar putea dobândi în mănăstire. Pentru mireni sărăcia înseamnă milostenie, privită ca o sărăcire de bunăvoie, în sens figurat, o renunţare din iubire şi compasiune la unele bunuri şi la câţiva bănuţi pentru a-i ajuta pe semenii aflaţi în nevoie şi în suferinţă. Această renunţare, prin săvârşirea ei tot mai deasă şi din toată inima, devine o virtute capitală pentru orice creştin, tămăduind boala grea a arghirofiliei. Scopul milosteniei, al renunţării la o părticică din câştig, este de a-l face pe cel pătimaş să nu mai preţuiască atât de mult materia, să-şi dezlipească inima de ea şi să o apropie de Dumnezeu, revenind astfel la

normalitate. Astfel, el își schimbă reflexele egocentrice de a aduna și de a strânge în favoarea propriei persoane, în reflexele jertfelnice de a se dărui pe sine în iubire desăvârșită lui Dumnezeu și semenilor. În același timp, această sărăcire de bunăvoie, prin mila pe care o arătăm față de cei aflați în nevoi, atrage asupră-ne mila lui Dumnezeu, Care ne va dărui harul izbăvirii de patima arghirofiliei.

III.1. Originea patimii iubirii de arginți

„A treia luptă o avem de dat împotriva filarghiriei, pe care o putem numi dragoste de bani. Este un război străin de natura noastră, care pornește... ori din lâncezeala unei minți bolnave și amorțite..., ori dintr-o dragoste căldicică față de Dumnezeu. Căci celelalte vicii, altoite naturii omenești, par să aibă începutul în noi, parcă născându-ne cu ele. Foarte strâns legate de carnea noastră, și mai de aceeași vârstă cu ea, apar în ființa noastră înainte de a fi în măsură să facem deosebire între bine și rău, și, deși chiar de la început pun stăpânire pe om, totuși, după o lungă osteneală, pot fi biruite.

Această boală, însă, vine asupra noastră mai târziu și din afară și cu cât mai ușor poate fi evitată și respinsă, cu atât devine mai primejdioasă decât toate și mai greu de alungat; dacă, neluată în seamă la început, a și pătruns în inimă, ea ajunge rădăcina tuturor relelor din care ies vlăstarele multor alte vicii (II Timotei 6, 10).

Oare nu vedem, de pildă, mișcările spontane ale cărnii, nu numai la copii, care, fiind în stare de nevinovăție, încă n-au ajuns să facă deosebire între bine și rău, dar chiar la cei micuți, până și la sugari? Fără să se vădească în ei nici cel mai mic semn al plăcerii, totuși, dintr-un imbold natural, ei arată că posedă mișcările proprii cărnii. Nu vedem chiar la cei foarte mici violentele înțepături ale mâniei și nu observăm adesea că, mai înainte de a fi ajuns a cunoaște virtutea răbdării, sunt sensibili la nedreptățile pe care le suferă și simt până și jignirile unor vorbe spuse în glumă!

Ba uneori, sub impulsul mâniei, până și dorința de a se răzbuna ar avea-o dacă nu le-ar lipsi puterea. Nu spun asta ca să dau vina pe condiția noastră umană, ci ca să arăt că dintre aceste imboldiri, pe care le resimțim, unele sunt altoite

în noi și chiar cu folos, altele sunt introduse însă din afară în noi, din cauza nepăsării, sau a unei greșite libertăți de voință. Într-adevăr, pornirile naturale ale cărnii, menționate mai sus ne-au fost altoite cu folos trupului nostru de Providență pentru refacerea neamului omenesc, deci pentru a-i îmboldi pe oameni să-și lase urmași, nu pentru a se deda desfrâului și adulterului, fapte osândite chiar prin autoritatea legii. Chiar înțepăturile mâniei, nu ne dăm seama că ne-au fost rânduite cu un scop foarte sănătos, ca, indignându-ne împotriva viciilor și rătăcirilor noastre să ne lăsăm stăpâniți mai degrabă de virtuți și de râvne spirituale, arătând lui Dumnezeu toată dragostea, iar fraților îngăduință! Știm cât de folositoare ne este chiar tristețea, care odată modificată într-o simțire potrivnică, este numărată printre celelalte păcate. Într-adevăr, întristarea cea după frica de Dumnezeu este foarte trebuitoare și foarte pierzătoare cea după lume, după cum spune Apostolul: *«Căci întristarea cea după Dumnezeu aduce pocăință spre mântuire, fără părere de rău; iar întristarea lumii aduce moarte»* (II Corinteni 7, 10).

Deci, dacă am spus că aceste îmboldiri ne-au fost altoite în suflet de către Creator, nu va fi

făcut răspunzător El că, folosindu-ne rău de ele, am preferat să le întoarcem spre vătămătoare slujiri, și ținem să ne întristăm pentru profituri sterpe și lumești, nu pentru căința mântuitoare sau pentru alungarea viciilor, ori ne mâniem fără folos, nu împotriva noastră, ci contrar poruncii lui Dumnezeu, împotriva fraților noștri (Matei 5, 22). Și, dacă cineva a voit să folosească spre uciderea celor nevinovați, fierul cel rânduit pentru o slujire folositoare, nu va fi găsit vinovat meșterul acelui obiect, dacă ceea ce a făcut el bun și trebuitor pentru înlesnirea vieții, l-a folosit celălalt pentru a ne aduce vătămare.

Totuși, afirmăm că unele vicii se înfiripă fără nici o cauză naturală de mai înainte, ci după bunul plac numai al unei voințe nesănătoase și rele, așa cum este păcatul pizmei și cel al filarghiriei. Acestea, nestârnite de un imbold natural și deci neavând cauzele în noi înșine, sunt contractate din afară. Cu cât sunt mai ușor de ferit și mai lesne de ocolit, cu atât mai bolnavă fac totuși mintea odată ocupată și stăpânită de ele și cu greu o lasă să-și mai redobândească sănătatea: și așa se întâmplă... mai ales pentru că, punându-și

templul virtuţilor pe o altă temelie[1], nu merită să atingă culmea desăvârşirii.

Pentru aceasta nimănui să nu i se pară neînsemnată şi de dispreţuit această boală, care, aşa cum foarte uşor poate fi ocolită, pe atât de greu poate fi lepădată, când a apucat să pună stăpânire pe cineva. Căci ea este izvorul şi rădăcina tuturor viciilor şi devine vatră încinsă, de nestins, a ticăloşiei, cum spune Apostolul: *«căci iubirea de arginţi»*, adică dragostea de bani *«este rădăcina tuturor relelor»*" (I Timotei 6, 10) (*„Aşezămintele..."*, cartea a VII-a, cap. I-VI, pag. 198-199).

III.2. Manifestările „filarghiriei" şi folosul cunoaşterii lor

„Ajungând în stăpânirea banului râvnit [pătimaşul] se chinuie mai amarnic şi mai înverşunat cum să-l sporească, neliniştit unde să-l ascundă şi cui să-l încredinţeze. Este apoi apăsat de o mai strivitoare grijă, ce să cumpere cu el, sau prin ce negoţ ar putea să-şi dubleze câştigul. Când şi acest lucru i-a reuşit după dorinţă, o mai lacomă foame

[1] Sfântul Ioan arată în cartea a XII-a că temelia „edificiului virtuţilor" este „adevărata smerenie".

de aur i se trezeşte în inimă şi-l aţâţă cu atât mai înverşunat cu cât acum punea deoparte un mai mare câştig. Căci, o dată cu sporirea banilor, se dezlănţuie o sălbatică lăcomie în el. Atunci, în sfârşit, îşi făgăduieşte o viaţă lungă, bătrâneţi gârbovite, beteşuguri multe şi felurite, care n-ar putea fi suportate la bătrâneţe fără o sumă mai mare de bani strânsă la tinereţe.

Aşa este prins bietul suflet în încolăcirea de şarpe. În timp ce arde de dorinţa de a-şi spori cu o şi mai mare ticăloasă grabă această avuţie, rău strânsă, el se aprinde înlăuntrul lui de o boală ce-l sfâşie mai cumplit. Stăpânit numai de dorinţa de câştig, văzul inimii lui nu-i îndreptat spre nimic altceva decât de unde ar putea să câştige bani... Nici o credinţă nu i se mai vede în clipa când i-a zâmbit vreo speranţă de câştig.

De acum nu se mai înfioară de nici o minciună, de nici un jurământ, de nici un furt; nu mai şovăie să-şi calce cuvântul dat, să răbufnească în vijelia unei mânii pierzătoare, dacă din vina cuiva a pierdut vreun câştig sperat, şi nu stă în cumpănă să treacă peste măsura la care-l obligă cinstea şi umilinţa. Aurul şi speranţa de câştig

ajung să țină loc de Dumnezeu pentru el în toate momentele. De aici, fericitul Apostol văzând otrăvurile primejdioase ale acestei boli, a declarat că ea este nu numai rădăcina tuturor relelor, dar chiar o închinare la idoli, când zice: *«Și lăcomia[2], care este o închinare la idoli»* (Coloseni 3, 5).

Observ deci la câtă decădere l-a dus pas cu pas această patimă, care, prin glasul Apostolului, ajunge să fie numită chiar închinare la idoli sau la statui. Din această cauză, uitând de chipul sau de înfățișarea lui Dumnezeu, pe care, slujind cu dăruire lui Dumnezeu, ar fi trebuit s-o păstreze nepătată în sine însuși, în locul lui Dumnezeu a preferat să privească și să iubească chipuri de oameni săpate în aur.

Coborând astfel treaptă cu treaptă, se cufundă într-o stare din ce în ce mai ticăloasă, încât, nestrăduindu-se de aici încolo să mai păstreze, nu voi zice, vreuna din virtuțile umilinței, dragostei sau supunerii, dar nici măcar umbra lor, se mânie de orice, murmură și oftează..., și, nemaipăstrând respect pentru nimeni, este dus spre prăpastie, ca un cal sălbatic nesupus frâului...

---

[2] Este vorba de lăcomia la bani, la câștig.

... Și, măcar că dispune de bani puși pe ascuns la păstrare, se plânge că nici chiar încălțăminte și îmbrăcăminte n-are...

... Patima... nu-i mai îngăduie să respecte nici ceasurile de rugăciune, nici măsura posturilor..., nu-l lasă să-și îndeplinească nici îndatoririle unor activități oneste, numai să-și poată sătura apriga patimă de bani sau să-și satisfacă trebuințele zilnice. Crezând că-și stinge dogoarea patimii câștigând, și-o aprinde și mai mult.

Unii, alunecând de aici spre adâncul prăpastiei sunt duși într-o prăvălire fără oprire spre moarte... În atât de vătămătoare și nimicitoare îndeletniciri se pierd încât se rostogolesc până în fundul iadului, o dată ce refuză să se călăuzească după acea povață a apostolului, *ca «având hrană și îmbrăcăminte, cu acestea să fim îndestulați»*. Dimpotrivă, *«voind să se îmbogățească, cad în ispita și în cursa diavolului și în multe pofte nebunești și vătămătoare, ca unele care cufundă pe oameni în ruină și pierzanie. Căci iubirea de arginți este rădăcina tuturor relelor și cei ce au poftit-o cu înfocare au rătăcit de la credință, și s-au străpuns de multe dureri»* (I Timotei 6, 8-10).

Să nu i se pară nimănui cerințele acestea drept lucruri fără rost și supărătoare. Negreșit, fără a fi înfățișat mai întâi felul rănilor și fără a fi cercetate începutul și cauzele bolilor, nici bolnavilor nu le va putea fi asigurată îngrijirea cuvenită și nici celor sănătoși putința de a-și păstra o sănătate desăvârșită". (*Ibidem*, cap. 7, 8, 11-13, p. 200-203)

III.3. Tămăduirea patimii

Urmarea exemplului sfinților

„Să fim imitatorii Apostolului și ai întregii Biserici primare sau ai Părinților, care în vremile noastre sunt urmașii virtuților și desăvârșirii acestora.

Să nu ne împăcăm cu propriile noastre judecăți, făgăduindu-ne desăvârșirea evanghelică după această călduță și nenorocită stare de credință. Dimpotrivă, mergând pe urmele acestora, să căutăm a nu ne mai amăgi singuri, ci să tindem spre așa o disciplină..., încât, rupându-ne cu adevărat de această lume, să nu mai păstrăm, sub imboldul credinței, nimic din cele ce am dispre-țuit"[3]. (*Ibidem*, cap. 18, p. 207)

[3] Se referă la lucrurile trecătoare, de care atașându-ne inima, ajungem să le adorăm.

Alungarea patimii din inimă

„Prin urmare... să alungăm din inimă și acest dușman primejdios, care, pe cât de ușor poate fi biruit, pe atât de rușinos și deplin de ocară este a fi biruit de el...

O biruință desăvârșită și un triumf definitiv va dobândi cel a cărei conștiință nu va fi pângărită, precum se spune, nici chiar de o para. Căci cel atras de o sumă, oricât de mică, o dată ce lăcomia a prins rădăcini în inima lui, nu-i posibil să nu se aprindă mai departe de văpaia unei dorinți și mai mari. Ostașul lui Hristos va fi biruitor, și chiar ferit și la adăpost de orice asalt al lăcomiei[4], atâta timp cât duhul cel rău nu va fi semănat în inima lui porniri spre această patimă. De aceea, oricât de atenți trebuie să fim în general la capul șarpelui, în toate felurile de păcate, aici însă mai ales se cuvine o veghe și mai trează (Facere 3, 15). Odată pătruns în inimă, hrănindu-se din propria-i substanță va stârni incendii mai aprinse. Pentru aceasta trebuie nu numai să ne ferim de a fi în stăpânirea unor sume de bani, dar chiar și dorința după ei s-o alungăm

[4] Lăcomia de bani.

cu totul din suflet. Căci trebuie evitate nu atât efectele lăcomiei de bani, cât mai ales stârpită din rădăcini patima de bani; nu ne va fi de nici un folos a nu avea bani, dacă dorința de a-i avea stăruie în noi.

Chiar fără a avea bani, poate suferi cineva de boala lăcomiei de avere și să nu-i aducă nici un folos sărăcia, dacă n-a fost în stare să-și stârpească această patimă, complăcându-se în lipsă, nu ca urmare a virtuții, ci constrângându-se cu durerea inimii să poarte povara la care e obligat. Așa cum declară cuvântul evanghelic că pot fi în păcatul desfrânării chiar cei cu trupul nepângărit, tot astfel, după simțământul și mintea lor, pot fi osândiți la un loc cu cei avari chiar cei foarte lipsiți de bani (Matei 5, 29): căci le-a lipsit acestora prilejul de agonisire, nu și pofta, a cărei alungare dă în mod obișnuit mai mult drept la cunună înaintea lui Dumnezeu decât constrângerea. Deci să ne silim să nu se risipească în van câștigul ostenelilor noastre. Căci este un lucru dureros să înduri urmările sărăciei și lipsurilor și să pierzi roada atâtor strădanii din vina unei voințe bolnave". (*Ibidem*, cap. 21-22, p. 207-208)

Iuda Iscarioteanul - pildă a urmărilor neizgonirii acestei patimi din inimă

„Vrei să afli cât de primejdioase și nimicitoare lăstare dă această patimă, spre pieirea cui le-a lăsat să ardă și cum se dezvoltă într-un frunziș de tot felul de vicii, dacă nu va fi stârpită din rădăcini? Uită-te la Iuda, cel socotit în numărul apostolilor, cum l-a dus la pierzanie cu otrava lui acest șarpe, al cărui cap n-a vrut să-l strivească la vreme. Prins în plasa lăcomiei, într-o cât de adâncă prăpastie l-a împins, de l-a convins să vândă pe Răscumpărătorul lumii și Mântuitorul neamului omenesc, cu treizeci de arginți! Acesta n-ar fi alunecat niciodată până la o atât de josnică trădare, dacă nu s-ar fi molipsit de boala patimii de bani și nu s-ar fi obișnuit să-și însușească pungile încredințate lui (Ioan 12, 6).

Este o pildă destul de clară și înfricoșătoare a puterii tiranice, care, cum am mai spus, o dată ce a robit sufletul cuiva, nu-i mai îngăduie să respecte nici o regulă a onestității și nu se simte sătul cu nici un câștig, oricât de mult ar agonisi… După ce Iuda a primit pungile destinate ajutorării

săracilor, lăsate în seama lui, ca doar, săturându-se în fine din belșugul banilor, să-și pună frâu patimii lui aprinse, atâta bănet i-a învăpăiat inima de o sete și mai arzătoare până într-atât, încât nu se mai mulțumi să sustragă pe ascuns pungile, ci ajunse să-L vândă pe Domnul. Acestei patimi dezlănțuite nu-i mai ajunge nici grămada tuturor bogățiilor". (*Ibidem*, cap. 23-24, p. 208-209)

Tămăduirea prin milostenie, văzută ca sărăcire de bunăvoie

„Căci nu prin bogății, ci prin sărăcie i se pune capăt acestei patimi dezlănțuite". (*Ibidem*, cap. 23, p. 208)

„Totuși, nici un sărac să nu se întristeze de asta, căci nu-i om care să nu aibă ce părăsi. Oricine și-a stârpit din rădăcină orice dorință de a poseda ceva, a renunțat la toate bunurile lumii.

Deci, biruința desăvârșită asupra patimii de bani este a nu îngădui să stăruie în inima noastră nici cea mai slabă flăcăruie pentru o oricât de neînsemnată para, știind neîndoios că mai târziu nu vom fi în stare să stingem focul stârnit în noi

nici de cea mai mică scânteie". (*Ibidem*, cap. 27-28, p. 210)

„Căci dacă toate roadele renunțării noastre... ajung zadarnice, ne va putea fi adresat și nouă acel cuvânt spus bogatului din Evanghelie, prin glasul Domnului: *«Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Și cele ce ai pregătit ale cui vor fi?»*" (Luca 12, 20). (*Ibidem*)

III.4. Virtutea milosteniei este câștigată de cei ce dăruiesc din roadele muncii mâinilor lor, nu de cei leneși

„Așa cum le spunea Tesalonicenilor că a muncit pentru a le da un model de imitat, la fel și aici adaugă ceva asemănător, când zice: *«Toate vi le-am arătat vouă, căci, ostenindu-vă astfel, trebuie să-i ajutați pe cei slabi»*, desigur, cu mintea sau cu trupul. Adică să ne grăbim a-i reface pe aceștia mai degrabă prin truda noastră și cu banii agonisiți din sudoarea muncii, și nu din prisosul belșugului, sau cu banii puși deoparte, ori din dărnicia și avutul altuia.

Și tocmai acest lucru spune că este porunca Domnului: *«Fiindcă El Însuși, adică Domnul*

Iisus, a zis: mai fericit este a da decât a lua» (Fapte 20, 35). Mai fericită este dărnicia binefăcătorului decât lipsa nevoiașului, dărnicie făcută nu din banii câștigați din necinste și rea credință, sau din comorile ascunse ale zgârceniei, ci cea din rodul muncii personale și din sudoare sfântă. De asemenea, *«este mai fericit a da decât a lua»*, deoarece deși sunt deopotrivă de săraci și cel ce primește și cel ce dă, totuși acesta, prin osteneala lui se străduiește să agonisească și pentru satisfacerea trebuințelor lui și să dăruie cu pioasă râvnă celui în nevoie. Împodobit cu un dublu har, el se bucură și de deplina sărăcie a lui Hristos, prin lepădarea de bunurile sale, dar își îngăduie și dărnicia celui bogat, prin osteneala și simțirea lui. Cel dintâi cinstește pe Dumnezeu prin cuvenitele strădanii, închinându-I în dar din roadele dreptății sale, celălalt însă, moleșit de toropeala trândăviei și de nepăsare, se dovedește nevrednic”. (*Ibidem*, cartea a X-a, cap. 18-19, p. 236)

Iubirea de argint sau arghirofilia este o boală grea a sufletului, larg răspândită și generalizată în lumea contemporană. Fiecare dintre noi ne străduim din răsputeri să ne adunăm averi aici, pe pământ, să ducem un trai decent, spunem noi, al cărui standard crește de la o zi la alta. Toți căutăm câștiguri mari pentru a ne putea permite tot mai multe bunuri, oferite din belșug de către societatea de consum. Ajungem astfel să trăim pentru a consuma și a poseda și nu pentru a ne mântui. Uităm că suntem fii ai lui Dumnezeu și că vitală pentru noi este relația cu El. În acest fel, în loc să-L avem pe Hristos ca centru al existenței, așezăm în centrul vieții noastre materia. De aceea bine observă Sf. Ioan Casian că patima arghirofiliei este o formă de idolatrie. De aceea patima iubirii de arginți este un obstacol greu de depășit în calea mântuirii noastre și trebuie să o izgonim din suflet, sădind în loc virtutea milosteniei și a simplității.

TRINITAS